

Türk Dil Kurumu Yayınları

TÜRK DÜNYASI

Dil ve Edebiyat Dergisi

Sayı: 47 / Bahar 2019

Ankara, 2019

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi

Doksanlı yıllarda Türk dünyasıyla ilişkilerin artmasıyla birlikte, Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, sanatı ve tarihine yönelik ortak çalışmalar da artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, gramer ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, konuyla ilgili çok sayıda eser yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın kapsamında değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası* dergisi yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası dergisi çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik edebî ve ilmi bütün çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Buna bağlı olarak dergide Türk yazı dilleri, lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî ve günümüzdeki özelliklerini, eserlerini, yazarlarını, sorunlarını ele alan ilmi yazılarla dil ve edebiyat araştırmalarına yer verilmektedir. Türk dünyasının ortak dil, kültür ve sanat mirasıyla ilgili değerlendirme, tanıtma yazılarıyla haberler de dergide yer almaktadır.

Dergi, Bahar (Mart) ve Güz (Ekim) sayıları olmak üzere yılda iki sayı yayımlanmaktadır.

Genel ağ (internet) üzerinden bütün Türk dünyasından kolayca erişilebilir hâle getirilen dergiye özellikle son dönemlerde bu alandan önemli katkılar sağlanmaktadır.

Dergideki yazılara TUBİTAK/Dergipark üzerinden de erişilebilmektedir.

Dergide yayımlanan yazılara yürürlükteki Telif Yönetmeliği'ne göre ödeme yapılmaktadır.

Türk Dünyası dergisi milletlerarası hakemli dergidir.

Türk Dünyası dergisinin tarandığı dizinler

MLA, SOBIAD

Türk Dünyası dergisinde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Türk Dünyası, Dil ve Edebiyat Dergisi

Turkish World, Journal of Language and Literature

ISSN: 1301-0077

e-ISSN: 2651-5091

Sayı/Issue: 47 (Bahar/Spring 2019)

<p>Sahibi Owner Türk Dil Kurumu adına (On behalf of Turkish Language Institution) Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN</p> <p>Yayın Yönetmeni Editor in Chief Prof. Dr. Erdoğan UYGUR</p> <p>Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Managing Editor Uzman Elif KARAKUŞ</p> <p>Yayın Sorumlusu Publishing Executive Uzman Yardımcısı Erol DENİZ</p> <p>İngilizce Danışmanı English Language Consultant Uzman Gülzemin ÖZRENK AYDIN Uzman Ekrem BEYAZ</p> <p>Tasarım Designed by Dilek ŞERBETÇİ</p> <p>Yönetim Merkezi Managing Office Türk Dil Kurumu Başkanlığı Atatürk Bulvarı 217, 06680 Kavaklıdere, Ankara Telefon/Phone: +90 (0312) 457 52 88 Belgegeçer/Fax: +90 (0312) 428 52 88 Genel ağ sayfası/Web page: http://tdk.gov.tr E-posta/E-mail: turkdunyasi@tdk.gov.tr</p> <p>Türk Dil Kurumu Yayınları Turkish Language Institution Publications 1281/I Baskı Print Run Kalkan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti. Büyük Sanayi 1. Cad. Ali Bey İş Hanı, 99/A TR 06070 Altındağ, Ankara Basımevi Sorumlu Müdürü Executive Manager of Publication House Esra KALKAN Telefon/Phone: +90 (312) 342 16 46 Belgegeçer/Fax: +90 (312) 384 57 46 Baskı Yeri ve Tarihi Place and Date of Issue Ankara, 2018 Ekim</p> <p>Yayın Türü Publication Type 6 aylık süreli / Biannually</p>	<p>Yazı Kurulu Editorial Board Prof. Dr. Erdoğan UYGUR (Başkan) Ankara Üniversitesi Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN İstanbul Üniversitesi Prof. Dr. İsmet ÇETİN Gazi Üniversitesi Prof. Dr. Feyzi ERSOY Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Prof. Dr. Zeki KAYMAZ Ege Üniversitesi</p> <p>Yayın Danışma Kurulu Board of Editorial Advisor Prof. Dr. Ali EROL (Ege Ü) Prof. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ (İstanbul Ü) Prof. Dr. M. Fatih KİRİŞÇİOĞLU (AHBV Ü) Prof. Dr. Metin ARIKAN (Dokuz Eylül Ü) Prof. Dr. Nergis BİRAY (Pamukkale Ü) Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR (KTÜ) Prof. Dr. Fatma AÇIK (Gazi Ü) Prof. Dr. Mesut ŞEN (Marmara Ü) Doç. Dr. Habibe YAZICI ERSOY (AHBV Ü) Doç. Dr. Çaştegin TURGUNBAYER (Dicle Ü)</p> <p>Yurt Dışı Temsilcilikler Representatives Abroad Prof. Dr. Gülbanu KASIMOVA (Kazakistan, Almatı) Prof. Dr. Darhan KIDIRALÍ (Kazakistan/Uluslararası Türk Akademisi) Prof. Dr. Layli ÜKÜBAYEVA (Kırgızistan/Manas Ü) Prof. Dr. Kadıralı KONKOBAYEV (Kırgızistan) Prof. Dr. Cabbar İŞANKUL (Özbekistan) Prof. Dr. İsa HABİBBEYLÍ (Azerbaycan/NDÜ) Prof. Dr. Nikolay YEGEROV (Rusya) Prof. Dr. Firdevs HİSAMETTİNOVA (Rusya Bilimler Akademisi-Başkurdistan) Prof. Dr. İrfan MORİNA (Kosova/Priştine Ü) Prof. Dr. Oktay AHMED (Makedonya) Prof. Dr. Seyitnazar ARNAZAROV (Türkmenistan) Prof. Dr. Elfiye YUSUPOVA (Kazan/ Kazan Federal Ü)</p>
--	--

Bu Sayının Hakemleri

Referees of This Issue

- Prof. Dr. Sedat ADIGÜZEL (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Ercan ALKAYA (Fırat Ü)
Prof. Dr. Nergis BİRAY (Pamukkale Ü)
Prof. Dr. Ahmet BURAN (Fırat Ü)
Prof. Dr. Halil ÇELTİK (Gazi Ü)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Ü)
Prof. Dr. Ali DUYMAZ (Balıkesir Ü)
Prof. Dr. Abdülkadir EMEKSİZ (İstanbul Ü)
Prof. Dr. Konuralp ERCİLASUN (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
Prof. Dr. Dilek ERGÖNENÇ (Gazi Ü)
Prof. Dr. Jabbor ESHONKUL (Özbekistan Bilimler Akademisi)
Prof. Dr. Ayşe İLKER (Manisa Celal Bayar Ü)
Prof. Dr. Alimcan İNAYET (Ege Ü)
Prof. Dr. Funda KARA (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Leylâ KARAHAN (Gazi Ü)
Prof. Dr. Yakup KARASOY (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
Prof. Dr. Caner KERİMOĞLU (Dokuz Eylül Ü)
Prof. Dr. Osman MERT (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Vusala MUSALI (Kastamonu Ü)
Prof. Dr. Mustafa ÖNER (Ege Ü)
Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR (Hacettepe Ü)
Prof. Dr. Erdal ŞAHİN (Marmara Ü)
Prof. Dr. Serkan ŞEN (Ondokuz Mayıs Ü)
Prof. Dr. Hakan TAŞ (Marmara Ü)
Prof. Dr. Mustafa TOKER (Selçuk Ü)
Prof. Dr. Erdoğan UYGUR (Ankara Ü)
Prof. Dr. Paşa YAVUZARSLAN (Ankara Ü)
Doç. Dr. Cüneyt AKIN (Afyon Kocatepe Ü)
Doç. Dr. Celil ARSLAN (Erciyes Ü)
Doç. Dr. Murat CERİTOĞLU (Ankara Ü)
Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ (Trakya Ü)
Doç. Dr. Ahmet KARAMAN (Afyon Kocatepe Ü)
Doç. Dr. Erol SAKALLI (Uşak Ü)
Doç. Dr. Berdi SARIYEV (Ankara Ü)
Doç. Dr. Vafa SAVAŞKAN (Sinop Ü)
Doç. Dr. Sultan Murat TOPÇU (Erciyes Ü)
Doç. Dr. Hüseyin YILDIRIM (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
Doç. Dr. Ayşe YILDIZ (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
Doç. Dr. Marufjon YULDASHEV (Ege Ü)
Dr. Öğr. Üyesi Ali CANÇELİK (Kocaeli Ü)
Dr. Öğr. Üyesi Mairamgul DYİKANBAEVA (Atatürk Ü)
Dr. Öğr. Üyesi Filiz KILIÇ (Ankara Ü)
Dr. Öğr. Üyesi Özcan TABAKLAR (İstanbul Ü)

İÇİNDEKİLER

- 9-22 Cüneyt AKIN-Sinan SARAÇLI**
*Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü Öğrencilerinin,
Türk Lehçe ve Edebiyatlarına Karşı Tutum ve Davranışlarının
İncelenmesi (Kazak Edebiyatı Örneği)*
Examination of Modern Turkish Dialects and Literatures Students'
Attitudes and Behaviours towards Turkish Dialects and Literatures
(Example of Kazakh Literature)
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.95
- 23-34 Tamilla ALİYEVA**
*Sovyet Postmodernizminin Karşılaştırmalı Tipolojisi Üzerine Notlar
(Rus, Azerbaycan ve Türk Postmodernizminden)*
Remarks on the Comparative Typology of the Soviet Postmodernism
(From The Russian, Azerbaijani and Turkish Postmodernism)
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.96
- 35-76 Bülent BAYRAM**
Çuvaş Türkçesinin Sözlükleri
Dictionaries of Chuvash
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.97
- 77-102 Aylin ÇAKIR**
İzmir İli Ödemiş-Kiraz-Beydağ İlçesi Ağızlarının Temel Özellikleri
Main Features of Dialects in Beydağ-Kiraz-Ödemiş Districts of
Izmir Province
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.98
- 103-136 Nevzat GÖZAYDIN**
Ölü ve Ölümle İlgili Anlatular Kataloğu: XV
Narrative Catalogue: XV About the Death and the Dead Person
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.99
- 137-148 Ayşe İLKER**
*Kazak Dil Bilimi Öğrencilerinin “-p”, “-ArAk” ve “-A” Zarf-Fiil
Eki Üzerinden Türkiye Türkçesine İtibak Süreçleri*
Adaptation Processes of Students of Kazakh Linguistics to Standard
Turkish (On Verbal Adverbs -p, -ArAk and -A)
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.100

- 149-176 Dai MATSUI (Çev. Ahmet KARAMAN)**
Turfan Bölgesindeki Eski Uygur Yer Adları
Old Uygur Toponyms of the Turfan Oases
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.101
- 177-194 Roza KURBAN**
Möhemmet Mehdiyev'in "Turnaların İndiği Yerde" Adlı Romanında
Kazan Tatar Gelenekleri
Kazan Tatar Traditions in Möhemmet Mehdiyev's "The Place Where
Cranes Land" Novel
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.102
- 195-228 Niyar KURTBİLAL**
1944 Sürgünü Sonrası Özbekçeden Kırım Tatarcasına Geçen
Kelimeler Üzerine Bir İnceleme
A Study on the Loanwords from Uzbek to Crimean Tatar Language
After the Deportation of 1944
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.103
- 229-244 Savaş ŞAHİN**
Türkmen Türkçesinde Dudak Benzeşmesi (Labial Singarmonizm)
Labial Singarmonizm in Turkmen Turkish
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.104
- 245-258 Çaşteğın TURGUNBAYER**
Kırgız Kültüründe Kut Kavramının Özellikleri
Features of the Concept of "Kut" in Kirghiz Culture
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.105

DEĞERLENDİRMELER

- 259-264 Nail TAN**
Kafkasya'da 19. Yüzyılda Türkçe Halk Kültürü Derlemeleri
Folk Culture Compilations in Turkish Language in Caucasus in the
19th Century
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.106
- 265-270 Ahat ÜSTÜNER**
Minexanım Nuriyeva Tekeli, Merkezî Rusiyanın Türk Coğrafiyası
(Etimolojik Çalışma)
Minexanım Nurieva Tekeli – Turkic Geography of Central Russia
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.107

HABERLER

271-276 Turgay AKDURUŞ

Kazakistan'ın Türkistan Şehrinde Bir Misyon Kütüphanesi: Türk Tildes Halıktar Kitaphanası (Türk Dilli Halklar Kütüphanesi)

A Missionary Library in the City of Turkestan of Kazakhstan: Turik Tildes Halıktar Kitaphanası (Library of Turkic-Speaking People)

DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.108

YİTİRDİKLERİMİZ

277-283 Nail TAN

Ölümünün Birinci Yılında Prof. Dr. Hayriye Memoğlu Süleymanoğlu Yenisoy

At the First Anniversary of Her Death: Hayriye Memoglu Suleymanoglu Yenisoy (PhD)

DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2019.109

